

آیین نامه شماره ۹۱

شورای عالی بیمه در جلسه مورخ ۱۳۹۴،۱۱،۲۶ به استناد ماده ۱۷ و در اجرای ماده ۶۸ قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری، «آیین نامه کارگزاری (دلالی) رسمی بیمه اتکایی» را مشتمل بر ۳۵ ماده و ۱۰ تبصره به شرح ذیل تصویب نمود:

فصل اول - کلیات و تعاریف

ماده ۱- عبارات زیر با مفاهیم مقابل آن بکار رفته‌اند:

۱-۱- **بیمه مرکزی:** بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

۱-۲- **کارگزار (دلال) رسمی بیمه اتکایی:** شخص حقوقی است که با توجه به مفاد این آیین‌نامه در ازای دریافت کارمزد (Brokerage) مجاز به ارائه خدمات واسطه‌گری بیمه اتکایی یا خدمات مشاوره بیمه اتکایی مندرج در ماده ۲ این آیین‌نامه است و با رعایت قوانین و مقررات مربوط پروانه کارگزاری (دلالی) رسمی بیمه اتکایی دریافت نموده و در این آیین‌نامه کارگزار بیمه اتکایی نامیده می‌شود.

۱-۳- **پروانه کارگزاری (دلالی) رسمی بیمه اتکایی:** مجوزی است برای انجام فعالیت‌های مندرج در ماده ۲ این آیین‌نامه که توسط بیمه مرکزی صادر می‌گردد و در این آیین‌نامه پروانه نامیده می‌شود.

۱-۴- **مؤسسه بیمه واگذارنده:** مؤسسه بیمه مستقیم یا اتکایی (اعم از داخلی یا خارجی) است که در خصوص واگذاری بخشی از ریسک‌های خود با مؤسسه بیمه پذیرنده قرارداد اتکایی منعقد می‌نماید.

۱-۵- **مؤسسه بیمه پذیرنده:** مؤسسه بیمه مستقیم یا اتکایی (اعم از داخلی یا خارجی) است که مجاز به قبول ریسک از مؤسسه بیمه واگذارنده می‌باشد.

ماده ۲- کارگزار بیمه اتکایی مجاز به انجام فعالیت‌های زیر است:

۲-۱- دریافت اطلاعات لازم از مؤسسه بیمه واگذارنده و مذاکره با مؤسسه بیمه پذیرنده و استعلام نرخ و شرایط پوشش‌های بیمه اتکایی.

۲-۲- ارائه مشاوره و پیشنهاد برای اخذ پوشش‌های بیمه اتکایی مورد نیاز به مؤسسه بیمه واگذارنده.

۳-۲- انجام امور مربوط به دریافت حق بیمه، پیگیری امور پرونده‌های خسارت بیمه‌ای و وصول و تسویه خسارت وفق توافقات فیما بین حسب مورد.

۴-۲- ارائه خدمات مشاوره مدیریت ریسک به مؤسسات بیمه واگذارنده و پذیرنده.

تبصره- در مواردی که مؤسسه بیمه پذیرنده و واگذارنده هر دو داخلی باشند، کارگزار بیمه اتکایی مجاز به ارائه خدمات واسطه‌گری بیمه اتکایی به آنها نیست.

فصل دوم- ضوابط اعطای پروانه

ماده ۳- مدیرعامل کارگزار بیمه اتکایی و یکی از اعضای هیئت مدیره آن (عضو بیمه‌ای) باید واجد شرایط زیر باشند:

۱- ۳- داشتن حداقل ۳۰ سال سن.

۲- ۳- نداشتن سوء پیشینه کیفری و سابقه محکومیت ناشی از ارتکاب یا معاونت در یکی از جرائم ارتشاء، تصرف غیرقانونی در اموال دولتی، جعل و تزویر، تدلیس، پولشویی، تبانی و یا مداخله در معاملات دولتی و اخلال در نظام اقتصادی و جرایم موضوع ماده ۶۴ قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری.

۳- ۳- داشتن حداقل مدرک کارشناسی مورد تایید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.

۴- ۳- داشتن حداقل ۱۰ سال سابقه کار مفید بیمه‌ای به تشخیص بیمه مرکزی که حداقل ۵ سال از آن در زمینه بیمه اتکایی باشد.

۵- ۳- موفقیت در آزمون کتبی و مصاحبه تخصصی بیمه مرکزی.

تبصره ۱ - بیمه مرکزی می‌تواند برگزاری آزمون کتبی موضوع بند (۳-۵) را به پژوهشکده بیمه واگذار نماید.

تبصره ۲- چنانچه فرد پیشنهادی جهت تصدی هر یک از سمت‌های مدیرعاملی و عضو بیمه‌ای هیئت مدیره کارگزاری بیمه اتکایی به تشخیص بیمه مرکزی دارای حداقل پانزده سال سابقه کار مفید بیمه‌ای بوده و ۱۰ سال آن در زمینه بیمه اتکایی باشد، مشروط به داشتن سایر شرایط مقرر در این آیین نامه از آزمون کتبی موضوع بند (۳-۵) معاف هستند.

تبصره ۳- متقاضی پروانه حداکثر ظرف مدت یک سال بعد از قبولی مدیرعامل و عضو بیمه‌ای هیئت مدیره در مصاحبه تخصصی موضوع بند (۳-۵) می‌تواند با تکمیل مدارک، پروانه کارگزاری بیمه اتکایی دریافت نماید. پس از انقضای مدت مذکور قبولی آنان کان لم یکن تلقی می‌شود.

تبصره ۴- چنانچه در هر مرحله از فعالیت به موجب اسناد و مدارک مثبتة حجر یا سوء شهرت مدیرعامل یا عضو بیمه‌ای هیئت‌مدیره کارگزار بیمه اتکایی برای بیمه مرکزی محرز گردد صلاحیت حرفه‌ای آنها سلب شده و شرکت مکلف است افراد واجد شرایط دیگری را معرفی نماید.

ماده ۴- کارگزار بیمه اتکایی باید به یکی از اشکال زیر ثبت شود:

۴-۱- شرکت سهامی خاص و تعاونی متعارف با حداقل سرمایه اولیه یک میلیارد ریال.

۴-۲- شرکت سهامی عام و تعاونی سهامی عام با حداقل سرمایه اولیه پنج میلیارد ریال.

ماده ۵- اشخاص خارجی با رعایت قوانین و مقررات مربوط می‌توانند سهامدار، عضو هیئت‌مدیره و مدیرعامل کارگزاری بیمه اتکایی باشند.

ماده ۶- متقاضی پروانه برای دریافت مجوز ثبت باید مدارک زیر را ارائه نماید:

۶-۱- صورت کامل اسامی سهامداران و میزان سهام هر یک از آنها.

۶-۲- صورتجلسه مجمع عمومی مؤسس.

۶-۳- اساسنامه مصوب مجمع عمومی مؤسس طبق نمونه ابلاغی بیمه مرکزی.

۶-۴- صورت کامل اسامی مدیران (مدیرعامل و اعضای هیئت‌مدیره) و گواهی عدم سوء پیشینه کیفری مدیرعامل و اعضای هیئت‌مدیره.

۶-۵- صورتجلسه هیئت‌مدیره مبنی بر تعیین مدیرعامل، سمت اعضای هیئت‌مدیره و صاحبان امضای مجاز.

۶-۶- گواهی قبولی سمت از سوی مدیرعامل و اعضای هیئت‌مدیره.

۶-۷- اظهارنامه ثبت شرکت و تأییدیه نام آن.

تبصره ۵- مدیرعامل و عضو بیمه‌ای هیئت‌مدیره باید قبلاً تأییدیه مبنی بر احراز شرایط مقرر در ماده ۳ این آیین‌نامه را از بیمه مرکزی اخذ نموده باشند.

ماده ۷- صدور پروانه موکول به ارائه مدارک زیر است:

۷-۱- گواهی ثبت شرکت.

۷-۲- گواهی نامه بانک حاکی از تأدیه قسمت نقدی سرمایه، حداقل به مقدار ۵۰ درصد کل سرمایه شرکت و تعهد سهامداران شرکت به پرداخت مابقی سرمایه ظرف مدت حداکثر دو سال.

ماده ۸- بیمه مرکزی مدارک مورد نیاز برای صدور یا تمدید پروانه و ضوابط و معیارهای مصاحبه موضوع بند ۵-۳ ماده ۳ این آیین نامه را تعیین و در پایگاه اطلاع رسانی خود منتشر خواهد کرد.

ماده ۹- بیمه مرکزی پروانه کارگزاری بیمه اتکایی را برای مدت سه سال صادر و برای دوره های بعد مشروط به وجود شرایط مقرر در این آیین نامه تمدید خواهد نمود.

فصل سوم- وظایف کارگزار بیمه اتکایی

ماده ۱۰- کارگزار بیمه اتکایی صرفاً مجاز است برای اخذ پوشش بیمه اتکایی به مؤسسات بیمه پذیرنده موضوع بند ۵-۱ ماده ۱ این آیین نامه مراجعه نماید.

ماده ۱۱- متقاضی پروانه باید با نظر بیمه مرکزی تضمینی بصورت وجه نقد، اوراق مشارکت بی نام با قابلیت بازخرید قبل از سررسید یا ضمانتنامه بانکی نزد بیمه مرکزی تودیع نماید. حداقل میزان این تضمین یک میلیارد ریال می باشد. بیمه مرکزی می تواند مبلغ مذکور را افزایش دهد. تضمین مذکور تضمین حقوق و مطالبات مؤسسات بیمه پذیرنده و واگذارنده در چارچوب فعالیتهای کارگزاری بیمه اتکایی است.

تبصره ۱- بیمه مرکزی می تواند در زمان تمدید پروانه، مبلغ تضمین موضوع این ماده را حداکثر معادل ۱۰ درصد پرتفوی سال قبل آن کارگزار بیمه اتکایی، افزایش دهد.

تبصره ۲- مدت اعتبار ضمانت نامه بانکی مذکور در این ماده باید معادل دو برابر مدت اعتبار مندرج در پروانه کارگزاری بیمه اتکایی باشد.

ماده ۱۲- کارگزار بیمه اتکایی پس از سپردن تضمین موضوع ماده ۱۱ این آیین نامه باید طبق سند رسمی و ضمن عقد خارج لازم به بیمه مرکزی وکالت دهد که بتواند با توجه به مدلول ماده مذکور، بنا به تشخیص خود برای جبران خسارات وارده ناشی از عمد، تقصیر، غفلت، مسامحه یا قصور کارگزار بیمه اتکایی یا کارکنان وی از تضمین مذکور استفاده نماید.

ماده ۱۳- کارگزار بیمه اتکایی مکلف است قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گری، آیین نامه های مصوب شورای عالی بیمه و دستورالعمل ها و بخشنامه های ابلاغی بیمه مرکزی و سایر قوانین و مقررات کشور در خصوص فعالیت دلالی را رعایت نماید.

ماده ۱۴- کارگزار بیمه اتکایی مکلف است در صورت تعلیق فعالیت یا عدم تمدید یا لغو پروانه نسبت به استرداد پروانه به بیمه مرکزی اقدام نماید.

ماده ۱۵- کارگزار بیمه اتکایی مکلف است محل فعالیت خود را به تایید بیمه مرکزی برساند و نشانی محل کار و اقامتگاه قانونی خود و تغییرات آن را نیز اعلام نماید.

ماده ۱۶- کارگزار بیمه اتکایی مکلف است صورتجلسات مجامع عمومی خود را که موضوع آن تغییر در اساسنامه، تغییر میزان سرمایه و یا تغییر در ترکیب اعضای هیئت مدیره باشد به بیمه مرکزی ارایه نماید. اعمال و ثبت تغییرات، منوط به اعلام موافقت کتبی بیمه مرکزی است. بیمه مرکزی نظر خود را حداکثر ظرف مدت یک ماه اعلام خواهد نمود.

ماده ۱۷- کارگزار بیمه اتکایی مکلف است صورتجلسات هیئت مدیره خود را که موضوع آن تغییر مدیرعامل، سمت اعضاء هیئت مدیره و صاحبان امضای مجاز باشد، به بیمه مرکزی ارایه نماید. اعمال و ثبت تغییرات منوط به اعلام موافقت کتبی بیمه مرکزی است.

ماده ۱۸- کارگزار بیمه اتکایی مسئول جبران خسارت‌های ناشی از عمد، تقصیر، غفلت، مسامحه یا قصور خود و کارکنان خود در انجام فعالیت‌های موضوع ماده ۲ این آیین‌نامه است.

ماده ۱۹- کارگزار بیمه اتکایی موظف است، جز به حکم قانون از افشای اطلاعاتی که به مناسبت شغل خود بدست می‌آورد، خودداری نماید.

ماده ۲۰- کارگزار بیمه اتکایی باید از رقابت مکارانه و ناسالم و تبلیغ علیه سایر کارگزاران بیمه اتکایی و سایر عرضه‌کنندگان خدمات بیمه مستقیم و اتکایی خودداری کند.

ماده ۲۱- کارگزار بیمه اتکایی مکلف است صورتهای مالی حسابرسی شده خود را همراه با یادداشت‌های پیوست حداکثر ظرف ۱۵ روز پس از تصویب در مجمع عمومی سهامداران به بیمه مرکزی ارایه نماید.

فصل چهارم- تکالیف مؤسسه بیمه پذیرنده و مؤسسه بیمه واگذارنده

ماده ۲۲- در صورتیکه مؤسسه بیمه پذیرنده یا واگذارنده داخلی بخواهد از خدمات کارگزاران بیمه اتکایی استفاده نمایند صرفاً باید از اشخاصی که دارای پروانه می‌باشند، استفاده نماید.

تبصره- استفاده مؤسسه بیمه پذیرنده یا واگذارنده داخلی از خدمات کارگزاران بیمه اتکایی خارجی معتبر بلامانع است.

ماده ۲۳- مؤسسه بیمه پذیرنده یا واگذارنده داخلی موظفند نام و کد اختصاصی بیمه مرکزی به کارگزار بیمه اتکایی را در قرارداد بیمه اتکایی که از طریق وی منعقد می‌شود درج نمایند.

ماده ۲۴- کارگزار بیمه اتکایی می‌تواند با موافقت بیمه مرکزی در داخل یا خارج از کشور شعبه تأسیس نماید.

فصل پنجم - نظارت

ماده ۲۵- بیمه مرکزی می‌تواند محل فعالیت و اسناد و مدارک مربوط به فعالیت کارگزار بیمه اتکایی را بازرسی کند. کارگزار بیمه اتکایی مکلف به همکاری و ارائه اسناد و توضیحات مورد نیاز به بیمه مرکزی است.

ماده ۲۶- شغل مدیر عامل کارگزار بیمه اتکایی و همچنین موضوع فعالیت کارگزار بیمه اتکایی باید منحصرراً انجام فعالیت‌های موضوع ماده ۲ این آیین‌نامه باشد. سمت‌های آموزشی در مؤسسات آموزش عالی مشمول این حکم نمی‌باشد.

تبصره- کارکنان بیمه مرکزی و مؤسسات بیمه و اعضای هیئت مدیره آنها، نمایندگان بیمه و کارگزاران بیمه مستقیم، ارزیابان خسارت بیمه‌ای و اکچوئران رسمی بیمه نمی‌توانند در کارگزاری‌های بیمه اتکایی سمت یا سهم یا فعالیت داشته باشند. همچنین مدیرعامل و اعضای هیئت مدیره و مسئول شعب کارگزار بیمه اتکایی نمی‌توانند در سایر کارگزاری‌های بیمه اعم از مستقیم و اتکایی سمت یا سهم داشته یا به عنوان کارگزار مستقیم حقیقی فعالیت داشته باشند.

ماده ۲۷- بیمه مرکزی مرجع رسیدگی به تخلفات کارگزار بیمه اتکایی از مقررات این آیین‌نامه می‌باشد. در هر حال رسیدگی به تخلفات کارگزار بیمه اتکایی در مرجع فوق‌الذکر مانع از این نخواهد بود که در دادگاه‌های عمومی، تخلفات کارگزار بیمه اتکایی طبق قوانین جزائی و یا مدنی مورد رسیدگی و تعقیب قرار گیرد.

ماده ۲۸- در صورت احراز تخلف کارگزار بیمه اتکایی، بیمه مرکزی می‌تواند متناسب با نوع، تکرار، تعدد و شدت تخلف، تصمیمات زیر را اتخاذ نماید:

۱- ۲۸- تذکر کتبی به مدیرعامل یا هر یک از اعضای هیئت مدیره کارگزار بیمه اتکایی.

۲- ۲۸- سلب صلاحیت حرفه‌ای مدیرعامل یا عضو بیمه‌ای کارگزار بیمه اتکایی.

۳- ۲۸- تعلیق پروانه به مدت شش ماه تا یکسال.

۴- ۲۸- لغو پروانه.

ماده ۲۹- پروانه علاوه بر تخلفات منجر به لغو موضوع ماده ۲۸ در موارد زیر نیز توسط بیمه مرکزی لغو می‌شود:

۱- ۲۹- بنا به تصمیم مجمع عمومی سهامداران کارگزار بیمه اتکایی.

۲۹-۲- تخلف کارگزار بیمه اتکایی از قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری، آیین‌نامه‌های مصوب شورای عالی بیمه، دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌های ابلاغی بیمه مرکزی و قوانین و مقررات کشور.

۲۹-۳- در صورت استعفا، عزل یا فوت مدیرعامل یا عضو بیمه‌ای هیئت مدیره کارگزار بیمه اتکایی یا از دست دادن یکی از شرایط مقرر در ماده ۳ این آیین‌نامه و عدم معرفی فرد جایگزین ظرف سه ماه.

۲۹-۴- در صورتیکه کارگزار بیمه اتکایی تا دو سال پس از صدور پروانه عملیات خود را شروع نکند.

۲۹-۵- در صورتیکه کارگزار بیمه اتکایی یک سال پس از اتمام اعتبار پروانه نسبت به تمدید آن اقدام ننماید.

۲۹-۶- انحلال کارگزار بیمه اتکایی.

۲۹-۷- ورشکستگی کارگزار بیمه اتکایی.

ماده ۳۰- در صورت لغو پروانه، شرکت باید منحل شود یا موضوع فعالیت آن تغییر یابد. در این صورت حقوق و تعهدات مربوط به پرتفوی آن با موافقت بیمه مرکزی به کارگزار بیمه اتکایی دیگری منتقل می‌شود.

ماده ۳۱- در صورت لغو پروانه، تضمین مندرج در ماده ۱۱ این آیین‌نامه پس از ارایه مفادحساب عملیات کارگزاری بیمه اتکایی از سوی مؤسسات بیمه پذیرنده یا واگذارنده داخلی مسترد خواهد شد. عدم ارایه مفادحساب توسط مؤسسات بیمه پذیرنده یا واگذارنده داخلی ظرف مدت ۳ ماه از تاریخ استعلام بیمه مرکزی به منزله موافقت آنها با استرداد تضمین مذکور می‌باشد.

ماده ۳۲- بیمه مرکزی صدور، تعلیق و لغو پروانه کارگزاری بیمه اتکایی را به مؤسسات بیمه اعلام و این موارد را در طریق پایگاه اطلاع‌رسانی خود منتشر خواهد کرد.

ماده ۳۳- کارگزار بیمه اتکایی موظف است آمار، اطلاعات و مدارک مندرج در این آیین‌نامه را از طریق سامانه نظارت و هدایت الکترونیکی بیمه (سنهاب) به بیمه مرکزی ارسال نماید.

ماده ۳۴- مواردی که در این آیین‌نامه پیش‌بینی نشده است تابع قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری، قانون تجارت، قانون راجع به دلالات و سایر قوانین و مقررات مربوط و عرف بیمه خواهد بود.

ماده ۳۵- این آیین‌نامه از تاریخ ابلاغ لازم‌الاجرا است.